

عنوان مقاله:

تحلیل ساختاری نگاره های نسخه مصور سلسله الذهب جامی محفوظ در موزه کاخ گلستان

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 14، شماره 50 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

مریم عظیمی نژاد - PHD student. Department of Research in Art History. Faculty of Art. Tarbiat Modares University. Iran

رضا افهمی - Associate Professor, Department of Research in Art History, Faculty of Art, Tarbiat Modares University. Tehran. Iran

مهدی کشاورز افشار - Assistant Professor. Department of Research in Art History Faculty of Art. Tarbiat Modares University. Tehran. Iran

خلاصه مقاله:

نگارگری جلوه ای پرشکوه از هنر ایرانی است که ریشه هایش در هنر پیش از اسلام و جلوه هایش در دوران مختلف اسلامی ظهور و بروز یافته است. نگاره های ایرانی، عمدتاً منطبق بر ادبیات فارسی، مصور شده اند. پژوهش حاضر به بررسی موضوعی، فرمی و ساختاری نگاره های نسخه مصور سلسله الذهب جامی می پردازد. این نسخه که ۱۴ نگاره دارد هم اکنون در گنجینه کاخ گلستان نگهداری می شود و از نسخ کمتر شناخته شده ی دوره صفوی است که جز لیست شدن در برخی منابع، اطلاعات دقیقی از آن در دست نیست. این پژوهش بر آن است تا با معرفی ویژگیهای روایی، بصری و همچنین بررسی ساختار طرح و ترکیببندی نگاره-ها، شناخت جامعی از نسخه مصور سلسله الذهب جامی فراهم آورد. داده های این پژوهش به شیوه کتابخانه ای گردآوری شده و از منظر کیفی و به روش توصیفی-تحلیلی تدوین شده است. جامعه آماری به صورت تمام شماری نگاره های نسخه مصور سلسله-الذهب است. نتایج تحلیل گویای آن است این نسخه مصور که بر مبنای اشعار جامی و با آموزه های فلسفی و اخلاقی مثنوی سلسله الذهب، در حدود سال های ۹۷۷ ه.ق در دوره صفوی مصور شده، ماحصل مکتب نگارگری مشهد در دوران زمامداری ابراهیم-میرزا، حاکم مشهد است و مضمون و مآخذ روایات، تاریخ مصورشدن و ساختار نگاره های آن همگی اثباتی بر انتساب هستند. این نسخه مصور دارای انطباق نسبی از متن و تصویر نگاره هاست و دخل و تصرف نگارگر در بسط حکایات سلسله الذهب جامی منجر به غنای روایی و تصویری شده است. نگاره ها دارای نقاط تمرکز گوناگون، ساحت های مختلف و ساختار باز و منتشرند که منجر به پویایی طرح شده است.

کلمات کلیدی:

Keywords : Painting, Safavid period, structural analysis, Mashhad School, Jāmī's Selseleh-al-Zahab

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030523>

